

A photograph of two men in business suits. The man on the left is smiling and looking at a smartphone held in his hand. The man on the right, wearing glasses, is also smiling and looking at the phone. They appear to be in a professional setting, possibly a meeting or collaborative work environment.

Áhættumiðað eftirlit

Kynning fyrir lífeyrissjóði

FJÁRMÁLAEFTIRLITIÐ

THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY, ICELAND

Af hverju áhættumiðað eftirlit?

- Markmið Fjármálaeftirlitsins er m.a. að stuðla að fjármálastöðugleika og gæta hagsmuna viðskiptavina á fjármálamarkaði.
- Við viljum haga eftirliti með þeim hætti að sem minnstar líkur séu á því að eftirlitsskyldir aðilar, einn eða fleiri, lendi í rekstrarerfiðleikum sem stofna fjármálastöðugleika og/eða hagsmunum viðskiptavina (sjóðfélaga) í hættu.
- Teljum kerfisbundið áhættumiðað eftirlit bestu leiðina að settu markmiði.

Um hvað snýst eftirlit með lífeyrissjóðum?

Þróun í áhættumiðuðu eftirliti

- Hugmyndin um áhættumiðuð eftirlit byrjaði með „early-warning“ áhættumatskerfum fyrir banka
 - CAMEL (USA)
 - Basel I
 - PATROL – BAKIS – ORAP – RATE - RAST
 - Basel II og Solvency II
- Eftirlit með lífeyrissjóðum hefur þróast í svipaða átt
 - Virk eigna- og áhættustýring / flóknari fjármálaafurðir
 - Skilvirkni og hagkvæmni í eftirliti
- Áhersla á góða eigna- og áhættustýringu og stjórnarhætti

Lagaumhverfi

- Samræmd evrópsk löggjöf sem styður við áhættumat fyrir fjármálafyrirtæki og váttryggingafélög
 - CRD IV
 - Solvency II
- Lítil samræming á regluverki utan um starfsemi lífeyrissjóða í Evrópu
 - Margar mismunandi tegundir lífeyrissjóða og lífeyrissparnaðar
 - IORP (starfstengdir eftirlaunasjóðir)
 - Lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða á Íslandi

Alþjóðleg viðmið og leiðbeiningar

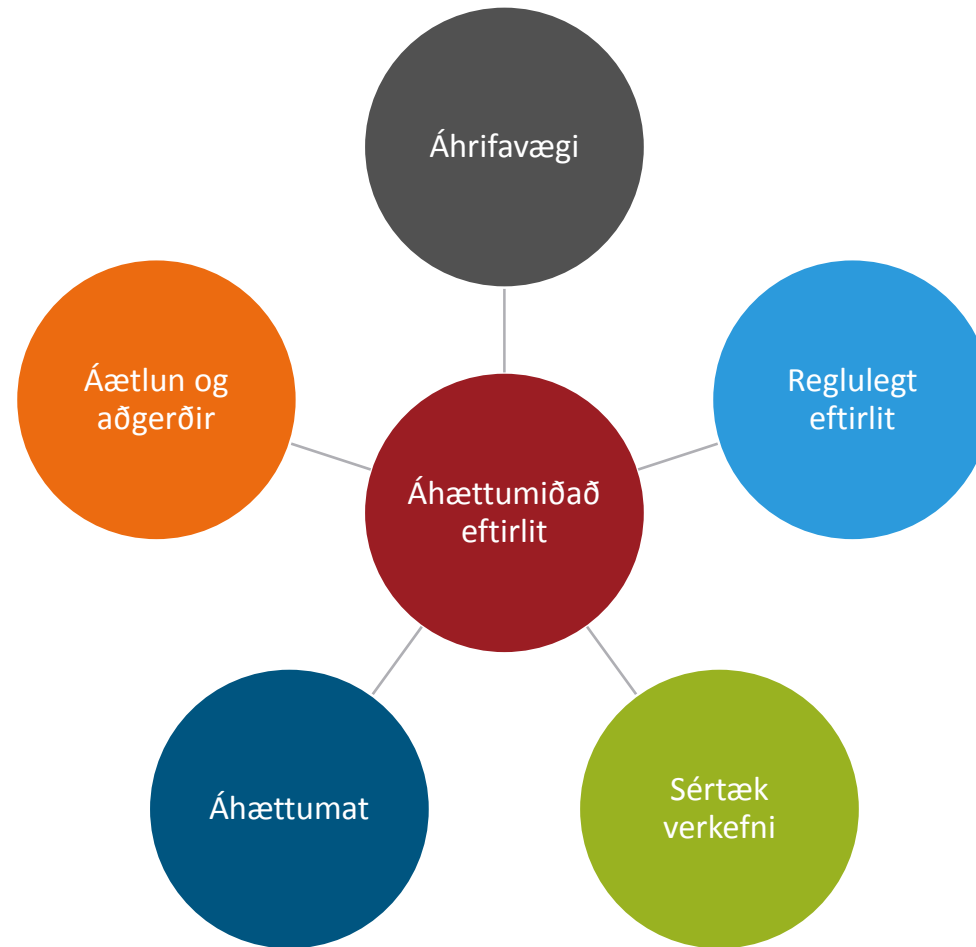
- Bankar og lánastofnanir
 - EBA Guidelines on common procedures and methodologies for the supervisory review and evaluation process
- Vátryggingafélög
 - EIOPA Guidelines on supervisory review process
- Lífeyrissjóðir
 - OECD core principles of private pension regulation
 - IOPS Principles of private pension supervision
 - OECD / IOPS Good practices for pension fund's risk management systems

Hvað felst í áhættumiðuðu eftirliti?

- Eftirlitsskyldum aðilum skipt upp í áhrifavægisflokka
 - Þeir hafa mismikil áhrif á fjármálastöðugleika og viðskiptavini
- Skilvirkt og reglulegt mat á áhættuþáttum í starfsemi eftirlitsskyldra aðila
 - Grunneftirlit með öllum eftirlitsskyldum aðilum
- Forgangsröðun verkefna með hliðsjón af áhrifavægi og áhættumati
 - Höfum takmarkaðan tíma og fjármagn til ráðstöfunar

Áhættumiðað eftirlit

Áhrifavægi

- Flokkun eftirlitsskyldra aðila með hliðsjón af mati á afleiðingum rekstrarstöðvunar/áfalla í starfsemi þeirra á fjármálakerfið.
- Þættir sem horft er til við mat á áhrifavægi:
 - Stærð
 - Innbyrðis tengsl - smitáhrif
 - Staðkvæmd (e. Substitutability)
 - Flækjustig
 - Alþjóðleg starfsemi

Reglulegt eftirlit

- Yfirferð á gögnum og upplýsingum
 - Reglubundin gagnaskil
 - Þekking á rekstri og starfsemi
- Viðtöl
 - Stjórn, stjórnendur / starfsfólk
 - Endurskoðendur
 - Tryggingastærðfræðingar
- Sértek verkefni
 - Ítarlegri skoðanir á starfsemi lífeyrissjóða
 - Onsite / offsite

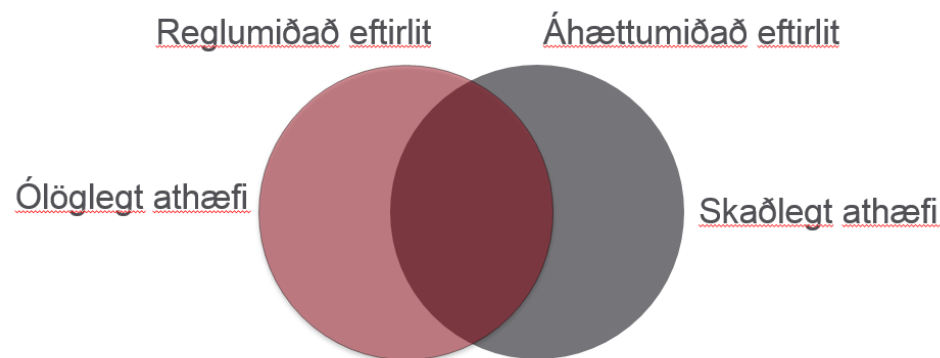
Áhættumat

- Mat á helstu áhættuþáttum í starfsemi lífeyrissjóða
 - Markaðsáhætta
 - Útlána- og samþjöppunaráhætta (mótaðilaáhætta)
 - Stjórnarhættir
 - Rekstraráhætta
 - Lífeyristryggingaráhætta
 - Lausafjáráhætta
- Samantekt á niðurstöðu áhættumats
 - Heildstætt mat á stöðu aðila
 - Grundvöllur fyrir umræðu og ábendingar

Markmið og tilgangur áhættumats

- Ná heildstæðri mynd af starfsemi hvers eftirlitsskylds aðila
- Koma auga á skaðlega hvata / áhættusama hegðun
- Bregðast tímanlega við uppsöfnun áhættu

Hvað breytist í eftirliti?

- Starfsmenn FME munu leggja aukna áherslu á að skilja starfsemi hvers eftirlitsskylds aðila og meta þá áhættu sem er til staðar í rekstri hans
- Aukin áhersla á samskipti
 - Viðtöl við stjórn og stjórnendur / starfsfólk
 - Regluleg samskipti
- Gagnabeiðnir tengdar áhættumati áhættuþátta
 - Hluti af heildstæðu mati
- Endurgjöf að loknu heildstæðu áhættumati
 - Ábendingar um það sem mætti bæta
 - Úrbótaþröfur þar sem við á

Takk fyrir!

Spurningar?

FJÁRMÁLAEFTIRLITIÐ

THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY, ICELAND